

Ved Skrivelse af 7. Juli 1883 bifaldt Ministeriet, at Konsistoriums Normalsum paa Finanslovsforslaget for 1884—85 optoges med 4,200 Kr., hvorhos det med Hensyn til den anden Del af Indstillingen tilføjede, at det ikke vilde have noget imod, at Normalsummen i de Tilfælde, hvor det maatte findes ønskeligt, at Afbildninger eller Kort ledsagede vedkommende Universitetsprogram, blev overskredet, under fornøden Forklaring i Regnskabsoversigten. Ved Finansloven for 1884—85 bevilgedes Konsistoriums Normalsum med 4,200 Kr.

— Paa det af Universitetet i 1879 udarbejdede Lønningsforslag var der opført 600 Kr., for at Universitetspedellerne kunde sættes i Stand til at holde et Hjælpebud foruden det Bud, der allerede haves, og som de lønne, jfr. Aarb. f. 1881—82 S. 58. Da en saadan Foranstaltning blev mere og mere paatrængende, og da det ikke var Pedellerne muligt med de for Haanden værende Kræfter at udføre Arbejdet — hvorfor der ofte i de travle Examensmaaneder havde maattet antages extraordinær Hjælp, en Udvej, som Konsistorium imidlertid ikke ansaa for hensigtsmæssig — androg Konsistorium under 4. Novbr. 1882 om, at den ommeldte Bevilling maatte søges erhvervet ved Finansloven for 1883—84. Da Ministeriet ikke fandt tilstrækkelig Anledning til at fremsætte noget Ændringsforslag herom ved Behandlingen af Finansloven for det nævnte Finansaar, optoges det først paa Finanslovsforslaget for 1884—85. Ved Finansloven bevilgedes 200 Kr. i det anførte Ojemed.

— I Skrivelser af 25. Juni og 14. Juli 1883 gjenoptog Konsistorium to tidligere paa Lønningsforslaget af 1879 stillede Forslag om, at Lønningen for Konsistoriums Fuldmægtig maatte forhøjes til 1,400 Kr., samt om at Lønningen for Regensens Viceinspektør maatte forhøjes til 800 Kr. og at Kommunitetet maatte overtage Udgifterne til Gas til det i hans Kjøkken i Stedet for Komfur anbragte Gasindlæg, jfr. Aarb. f. 1881—82 S. 58—59 og S. 62. Begge Forslag optoges paa Finanslovsforslaget for 1884—85 og bevilgedes ved Finansloven for det nævnte Finansaar, det første dog kun som personligt Tillæg.

II. Det akademiske Lærersamfund samt Censorerne ved Universitetets Examina.

I Skrivelse af 26. Marts 1883 androg det filosofiske Fakultet om, at den normerede Docent, Dr. Sundby, samt de tre extraordinære Docenter J. Lange, Dr. V. Thomsen og Dr. L. Wimmer maatte udnævnes til extraordinære Professorer, hvilken Titel i tidligere Tider baade havde været givet til de normerede Docenter og de ældre extraordinære Docenter. Det var ikke en tom Titelsag, hvorom der her var Tale; thi ved de andre evropæiske Universiteter, med hvilke vore Universitetslærere ikke sjælden kom i Forbindelse, anvendtes Benævnelsen Docent enten til at betegne Stillingen som Privatdocent eller dog saaledes, at man dermed forbandt Forestillingen om den temmelig unge, endnu kun begyndende og ikke fuldt færdige Universitetslærer, og under disse Omstændigheder kunde det ikke nægtes, at mange af de ved vort Universitet ansatte Docenter, alene paa Grund af den ejendommelige afvigende Brug af denne Titel hos os, enten virkelig bleve eller dog vare stærkt udsatte for at blive uheldig stillede i den almindelig evropæiske lærde Stat, et Forhold, som paa mere end en Maade kun kunde være dem lidet behageligt og tjenligt. Men uden her at indlade sig paa

at fremkomme med videre gaaende Forslag om Docenttitelens Anvendelse ved vort Universitet, indskrænkede Fakultetet sig til for sit eget Vedkommende at andrage paa, at denne Benævnelse forandredes paa den oven for angivne Maade for de 4 nævnte ældre Docenter blandt dets Medlemmer, paa hvilke den efter dens almindelig evropæiske Brug passede saa lidet som vel muligt.

Ved at forelægge denne Indstilling for Ministeriet udtalte Konsistorium under 30. April, at en saadan Ændring af Embedsstillingsens Benævnelse formentlig ikke vilde kunne foretages uden tillige at omfatte flere end de af Fakultetet navngivne Universitetslærere. Den maatte saaledes ogsaa udstrækkes til de normerede Lektorer i det lægevidenskabelige og det mathematisk-naturvidenskabelige Fakultet saa vel som til alle de normerede Docenter i det filosofiske Fakultet og til de overtallige, fast ansatte Universitetslærere, der vare Medlemmer af Fakulteterne. Som i Konsistoriums Skrivelse af 28. Decbr. 1878¹⁾ udtalt, vilde der formentlig ikke være noget til Hinder for at træffe en saadan Foranstaltning ad administrativ Vej. Konsistorium fremhævede atter, hvad det i denne Skrivelse stærkt havde gjort gjældende ved sin Tilslutning til Gehejmeraad Madvigs Forslag, og hvad ogsaa det filosofiske Fakultet nu havde udtalt, at det var i høj Grad uheldigt for fast ansatte Universitetslæreres Vedkommende at bevare Betegnelser, der over for fremmede Universiteter og Videnskabsmænd vakte urigtige Forestillinger om deres Virksomheds Karakter og Plads ved Universitetet.

Ministeriet udtalte imidlertid under 4. Maj 1883, at det fremdeles maatte fastholde den Anskuelse, det havde gjort gjældende i sin Skrivelse af 10. Marts 1879¹⁾, at det nærede Tvivl om, hvorvidt Forandring i de i Lønningsloven af 25. Marts 1871 § 3 hjemlede Embedsbenævnelser retlig vilde kunne gennemføres ad administrativ Vej.

— Konsistorium har ved Skrivelser til Fakulteterne af 29. og 31. Marts 1883 tilkjendegivet disse, at Andragender fra Universitetets Lærere om Rejsetilladelse uden for Ferierne skulle indgives gennem det paagjældende Fakultet til Konsistorium for derefter med dettes Erklæring at forelægges Ministeriet til Afgjørelse.

— Paa en Forespørgsel fra Finansministeriet har Undervisningsministeriet under 27. April 1883 udtalt, at Legatrenter, der ere tillagte Universitetslærere foruden deres lovbestemte Lønninger, anses som uvis Indtægt og komme derfor i Betragtning ved Bestemmelsen af Pensionen, overensstemmende med de herom i Pensionsloven af 5. Jan. 1851 § 4 indeholdte Regler.

Med Hensyn til de enkelte Fakulteter bemærkes følgende:

Det rets- og statsvidenskabelige Fakultet: I Anledning af tvende Andragender fra cand. mag. (math.) & polit. H. L. Westergaard og Dr. phil. Cl. Wilkens om Ansættelse ved Universitetet som Docent i de statsvidenskabelige Fag udtalte det rets- og statsvidenskabelige Fakultet sig nærmere i en Erklæring af 24. Oktbr. 1882.

Hvad den først nævnte angik, anbefalede Fakultetet varmt hans Ansættelse, saa vel naar Hensyn toges til hans videnskabelige Kvalifikationer, som naar man havde Fakultetets Tarv for Øje. Efter den forholdsvis ringe Tilgang, der var til

¹⁾ Univ. Aarb. f. 1881—82 S. 15—17, jfr. S. 81 og S. 84—85.

det statsvidenskabelige Studium, vilde det altid være tvivlsomt, om der i et givet Øjeblik, i Tilfælde af Vakance i Fakultetet, vilde findes tilstrækkelig brugbare Kræfter til at faa Pladsen værdig besat, og den Omstændighed, at der kun fandtes to Professorer i Nationaløkonomi og Statistik, vilde bevirke, at Udsigten til at opnaa et Professorat var for svag til i og for sig at kunne tilskynde videnskabelig anlagte Kræfter til at ofre deres Tid til Forberedelse hertil. Det gjaldt derfor om at opmuntre saadanne Mænd, naar de forefandtes og havde godtgjort deres videnskabelige Dygtighed, til helt at vende sig til videnskabelig Virksomhed, selv om Udsigten til Vakance i Fakultetet kunde synes fjærn.

Allerede dette Hensyn maatte tale stærkt for at søge Kand. Westergaard knyttet til Universitetet, selv om det maatte siges, at der i Øjeblikket strængt taget ikke var Trang til flere Lærerkrafter paa Statsvidenskabernes Omraade. En saadan Trang maatte imidlertid formentlig erkjendes at være tilstede. Vistnok kunde det statsvidenskabelige Studium, som det nu var sket i en Aarrække, ledes paa en formentlig forsvarlig Maade af to Docenter, men tilstrækkeligt turde dette Antal dog næppe siges at være. Ikke blot vilde der i Tilfælde af Sygdom, Vakance eller anden Forhindring — som det havde vist sig gjentagne Gange i de sidste 15 Aar — kunne hengaa længere Tid, i hvilken der faktisk kun var en Docent; men der vilde ogsaa altid ved Studiefag, der vare saa stærkt forgrenede og strakte sig over saa mange Omraader, være Partier, som det faldt de to Professorer vanskeligt at skjænke den fornødne Gjennemarbejdelse, og som det derfor vilde være ønskeligt at se overgivne til Behandling af en særlig Docent. Det var jo ogsaa ved den gjældende Normering af Lærerpladserne i det rets- og statsvidenskabelige Fakultet bestemt, at — foruden de to Professorater i Statsvidenskabernes — et tredje kunde efter Omstændighederne besættes enten med en Jurist eller med en Statsøkonom (eller Statistiker)¹⁾, og i Erkjendelsen af, at denne Mulighed kun var af ringe Værdi for Statsøkonomien, naar Pladsen faktisk var besat med en Jurist, vedtoges det ved den fra Universitetets Side gjorte Indstilling om en ny Normering af Lærerkrafterne, at der skulde søges oprettet en fast Docentplads i Statsvidenskabernes²⁾. Uagtet nu Ministeriet i det Rigsdagen forelagte Lovudkast ikke havde fulgt denne Indstilling, vilde det dog forhaabentlig erkjende, at der, selv om der efter dets Formening ikke var tilstrækkelig Grund til at oprette en fast Plads, efter det anførte dog var Feje til, naar en dertil fuldt kvalificeret Mand havdes, at søge en midlertidig Docentplads oprettet. Der turde være saa meget mere Grund hertil som Kand. Westergaard netop havde særlige Betingelser for at behandle nogle af de Partier af de økonomisk-statistiske Videnskaber, som laa de nu værende to Professorer noget fjærnere, saaledes bl. a. den Del af Statistikens Theori, hvortil dybere gaaende matematiske Kundskaber vare, om ikke absolut nødvendige, saa dog i høj Grad ønskelige. Ved kun at give Kand. Westergaard en midlertidig Ansættelse vilde der ogsaa for det Tilfælde, at der senere maatte blive Spørgsmaal om hans Ansættelse i et Professorat, kunne vindes Erfaring med Hensyn til, om han fyldestgjorde de Forventninger, som man troede at turde nære om hans Kvalifikationer til at beklæde en Docentplads, og om hans Ansættelse vilde være af Betydning for selve det stats-

¹⁾ Jfr. kgl. Resol. 2. Maj 1855 (Lindes Medd. f. 1849—56 S. 238).

²⁾ Jfr. Univ. Aarb. f. 1881—82 S. 130.

videnskabelige Studium. Fakultetet anbefalede derfor, at Kand. Westergaard ansattes som Docent, foreløbig for et saadant Tidsrum, som man maatte finde passende, og med Forpligtelse til eventuelt at tage Del i Arbejdet ved den statsvidenskabelige Examen efter Fakultetets nærmere Bestemmelse. For at han kunde være i Stand til at ofre sin Videnskab og Lærervirksomhed sin hele Tid, tilraadede Fakultetet, at der søgtes bevilget et Honorar for ham af ikke under 3,000 Kr. aarlig.

Hvad Dr. Wilkens angik, kunde Fakultetet ikke anbefale ham til en Ansættelse i det rets- og statsvidenskabelige Fakultet, men maatte henvise ham til det filosofiske Fakultet, idet alt, hvad han havde præsteret af betydeligt i Rets- og Statsvidenskab, laa inden for det Omraade, som disse Videnskaber have tilfælles med Filosofien, og ikke ud over dette Maal. Det ansaa det for meget ønskeligt, om han kunde opnaa en Docentplads i det filosofiske Fakultet med Samfundslæren som særligt Formaal, navnlig af Hensyn til det Udbytte, som hans Studier inden for dette Fakultet kunde forskaffe de under det rets- og statsvidenskabelige Fakultet hørende Specialvidenskaber.

Til denne Erklæring sluttede Konsistorium sig i Skrivelse til Ministeriet af 3. Novbr. Da Ministeriet under 14. s. M. begjærede en Udtalelse, om der maatte være noget til Hinder for, at det for Tiden ledige Professorat under det rets- og statsvidenskabelige Fakultet strax besattes med Kand. Westergaard, udtalte Fakultetet sig herom i Skrivelse af 21. s. M. Naar den akademiske Lærerforsamling, bemærkede Fakultetet, ved Indsendelsen af et nyt Udkast til en Normeringslov for Universitetet ikke fremsatte noget Forslag om at gjøre Forandring i den efter kgl. Resol. af 2. Maj 1855 (Lindes Medd. f. 1849—56 S. 238) hidtil gjældende Normering af det rets- og statsvidenskabelige Fakultet, hvorefter dette bestaar af 5 Professorater i Lovkyndighed, 2 Professorater i Statsøkonomi og Statistik samt et Professorat, som efter Omstændighederne kan besættes med en Jurist eller med en Statsøkonom, var Grunden nærmest den, at man paa et Tidspunkt, da der netop var paabegyndt Forhandlinger om Forandringer i det statsvidenskabelige Studium, og det endnu langt fra var klart, hvilke Følger dette maatte faa med Hensyn til Antallet af Lærerkræfter, ikke fandt det rigtigt at fremsætte Forslag til en Forandring af de hidtil gjældende Normeringsregler, der selv i deres nærværende Skikkelse gjorde det muligt at give den juridiske Del af Fakultetet den Arbejdsstyrke, som Erfaringen havde vist, at dette maatte betragte som den normale. Derimod var Forslaget om at ansætte en extraordinær Docent i Statsvidenskaberne til Dels netop begrundet i den Formening, at det 8de Professorat ordentligvis vilde blive krævet besat med en Jurist, medens den statsvidenskabelige Del af Fakultetet meget vel kunde nøjes med den Forstærkning, som det vilde faa ved Ansættelse af en Docent, til hvem enkelte Bidiscipliner kunde henlægges, og som i øvrigt kunde staa som en Reserve for de Tilfælde, i hvilke Sygdom, Bortrejse eller andre Forhindringer midlertidig reducerede de statsvidenskabelige Lærerkræfters Antal til en Professor. En saadan Ordning maatte Fakultetet vedblivende betragte som den hensigtsmæssigste, og den Omstændighed, at det 8de Professorat for Tiden stod og i længere Tid havde staaet ubesat, havde som bekjendt sin Grund deri, at Fakultetet ikke havde anset det for rigtigt at søge Pladsen besat, saa længe der endnu var Mulighed for, at den Mand, der tidligere havde beklædt den nu vakante Lærerplads med Procesret som Hovedfag,

den nuværende Justitsminister, atter kunde vende tilbage til Universitetet. Der-
 som Haabet herom maatte betragtes som opgivet, vilde Fakultetet sandsynligvis
 gjøre Skridt til at faa Pladsen besat med en Jurist, og ligesom det derfor vilde
 anse det for urigtigt at afskære Muligheden for Justitsminister Nellesmanns Til-
 bagevenden til Universitetet ved nu at besætte det ledige Professorat med Kand.
 Westergaard, saaledes vilde Fakultetet, saafremt Ministeriet maatte fastholde, at
 dette Professorat skulde besættes, førend der kunde være Tale om at søge en
 Docentplads oprettet, være nødsaget til at forbeholde sig en nærmere Overvejelse
 af, om det ikke vilde være rigtigt, ja efter de stedse stigende Krav til de juri-
 diske Professorer endog nødvendigt at søge Pladsen besat med en Jurist fremfor
 Kand. Westergaard. Fakultetet maatte saaledes vedblivende indtrængende til-
 raade, at der søgtes udvirket den fornødne Bevilling til at faa oprettet en Do-
 centplads for Kand. Westergaard, hvorved det statsvidenskabelige Studiums Krav
 paa et noget forøget Lærerpersonale vilde blive fyldestgjort paa en for de for
 Haanden værende Forhold tilfredsstillende Maade.

I Skrivelse af 29. Novbr. henholdt Konsistorium sig til Fakultetets Udtalelse
 og gjentog sin Indstilling af 3. s. M. Efter Ministeriets derom nedlagte Fore-
 stilling blev det derefter ved kgl. Resol. af 9. Decbr. 1882 overdraget cand. mag.
 & polit. Harald Ludvig Westergaard fra Begyndelsen af næste Aar at regne og
 indtil videre at holde statsvidenskabelige Forelæsninger, med Forpligtelse til at
 tage Del i Arbejdet ved den statsvidenskabelige Examen efter det rets- og stats-
 videnskabelige Fakultets nærmere Bestemmelse, mod et aarligt Honorar af 3,000 Kr.,
 der afholdtes af Lønningen for det for Tiden ledige Professorat i bemeldte
 Fakultet.

Det rets- og statsvidenskabelige Fakultet har i Skrivelse af 6. Jan. 1883
 nærmere angivet de Hverv, der overtages af Doc. Westergaard saaledes, at det
 staar ham frit for at holde Foredrag over ethvert til de statsvidenskabelige Di-
 scipliner henhørende Æmne, dog at saadanne Forelæsninger ikke gribe forstyrrende
 ind i den af de tvende Professorer fulgte Forelæsningsplan; at det særlig vil
 paahvile ham at holde Forelæsninger over statsvidenskabelig Encyklopædi samt
 over Statistikens Theori; at han deltager i Bestemmelsen af Prisopgaver og i
 Bedømmelsen af de indkomne Besvarelser samt eventuelt af Doktordisputatser,
 endelig at han, første Gang i Sommeren 1883, ved den statsvidenskabelige Ex-
 amen overtager Examinationen i statsvidenskabelig Encyklopædi og i øvrigt tager
 Del i den mundtlige Examen efter særlig Anvisning af de statsvidenskabelige
 Professorer, samt holder sig rede til at overtage Examinationen for hvilken som
 helst af disse i Tilfælde af Forfald.

Det lægevidenskabelige Fakultet: Dr. med. C. Salomonsen indgav
 i Februar 1883 et Andragende til Ministeriet om Understøttelse til at holde Kur-
 sus for unge Medicinere og Botanikere i medicinsk Bakteriologi¹⁾. Ministeriet

¹⁾ Docent i Plantefysiologi R. Pedersen anbefalede i Skrivelse til Ministeriet af
 10. Marts Andragendet paa det varmeste. Der var næppe nogen Gren af Plante-
 fysiologien, udtalte han, som i højere Grad end Læren om de laveste Planters,
 Bakteriernes, Livsvirksomhed i de senere Aar havde bidraget til at bringe Plante-
 fysiologien til Anerkjendelse i videre Kredse, og han maatte derfor allerede fra
 et rent plantefysiologisk Synspunkt særdeles meget ønske, at der kunde gives

begjærede under 15. Marts Erklæring herover af Konsistorium og det lægevidenskabelige Fakultet, idet det bemærkede, at en eventuel Understøttelse maatte afholdes af Universitetets Udgiftskonto 7. a. »til videnskabelige Formaals Fremme«.

Under 31. Marts indsendte Konsistorium en Erklæring af Fakultetet, der varmt anbefalede Andragendet. Hertil sluttede Konsistorium sig, idet det i øvrigt bemærkede, at det ikke kunde anse det for rigtigt, at en midlertidig Understøttelse, som den her omhandlede, udrededes af Universitetets Udgiftskonto 7. a. Ved kgl. Resol. af 24. April 1883 overdroges det Dr. med. Carl Salomonsen, foreløbig for et Tidsrum af 2 Aar, at holde et systematisk praktisk Kursus i medicinsk Bakteriologi, saaledes at der i Honorar herfor og til Hjælp til Anskaffelse af de fornødne Instrumenter og Apparater tillagdes ham et Beløb af 900 Kr. aarlig af Universitetets Udgiftskonto 7. a., mod at disse Apparater blev

ikke blot Medicinere, men ogsaa de Botanikere, der lagde sig efter Plantefysiologi, Lejlighed til praktisk at sætte sig ind i de specielle Forskningsmaader, som anvendes i denne Gren af Videnskaben, hvori der i de seneste Aar havde været en saa stærk Udvikling, at deri meget var fremkommet, som end ikke han selv havde haft Lejlighed til at se og prøve, men som Dr. Salomonsen var fuldstændig bekendt med, da han i en Aarrække særlig havde lagt sig derefter og gjentagne Gange havde besøgt Udlandets første Bakteriologer og deres Laboratorier. Naar, som han haabede, Plantefysiologien kom til at indtage ved vort Universitet den Plads, som der tilkom den, ogsaa i Medicinernes Uddannelse — idet en Reform i de nu 40 Aar gamle, aldeles ikke tidssvarende Fordringer i Botanik til den medicinske Examen vel snart maatte indtræde og gøre Plantefysiologien til Medicinernes botaniske Hovedfag — maatte der ogsaa gives Lejlighed til at udføre plantefysiologiske, bakteriologiske Undersøgelser og gives praktisk Vejledning i Methoderne. Ogsaa af denne Grund ønskede han meget, at Dr. Salomonsen maatte blive sat i Stand til at realisere sin Plan. I Byggeplanen til det plantefysiologiske Institut var der optaget et Par Værelser til netop den Art Undersøgelser; men indtil man opnaaede at faa det nævnte Institut, vare de Lokalteter, som den botaniske Have kunde stille til Disposition, yderst tarvelige, skjønt der heldigvis til Dels ikke krævedes saa gode Lysforhold som til de fleste andre plantefysiologiske Arbejder. Vanskelighederne ved Lokalet kunde man dog forhaabentlig komme ud over, da den botaniske Haves Direktør stillede sig særdeles imødekommende til Sagen; men de pekuniære Vanskeligheder kunde man ikke komme ud over, hvis ikke Ministeriet tog sig af Sagen.

I en Skrivelse af 20. Apr. udtalte Lektor i pathologisk Anatomi Lange, at det maatte betragtes som i høj Grad ønskeligt, at Dr. Salomonsen blev sat i Stand til at holde Kursus i pathologisk Bakteriologi. Denne Gren af Pathologien havde, som bekendt, i den nyeste Tid vundet en fremragende Stilling saa vel i rent videnskabelig som i praktisk medicinsk og hygiejnisk Henseende; men tillige havde Methoderne for dens Studium udviklet sig i en saa ejendommelig Form, krævede saa specielle Forkundskaber og en saa særlig Øvelse, at kun de færreste Pathologer kunde være Herre over Bakteriologien paa en saadan Maade, at de kunde gøre selvstændige, paalidelige Undersøgelser eller give Vejledning deri paa Grundlag af egen Erfaring. Her hjemme var der næppe andre end Dr. Salomonsen, der havde gjort den pathologiske Bakteriologi til Gjenstand for selvstændig Forskning, og han vilde derfor være særlig skikket til at vejlede i dette Fag, i hvilket det var saa vigtigt, at der udbredtes en paalidelig videnskabelig Kundskab og Indsigt blandt de studerende og yngre Videnskabsmænd.

Universitetets Ejendom. I Skrivelse af 28. s. M. udtalte Ministeriet, ved herom at meddele Konsistorium Underretning, at det saa meget mindre havde fundet sig foranlediget til at tage Hensyn til Konsistoriums Bemærkning om Udredelsen af Understøttelsen af den nævnte Konto, som Normalreglementets Bestemmelse om Kontoens Anvendelse »til særegne Forelæsninger og videnskabelige Formaals Fremme i Almindelighed« (se Selmers Aarb. f. 1844 S. 25 jfr. Anm. til Finanslovudkastet f. 1850—51, Udgiftsbilag VII Side 75 ad 8) ligefrem indbefattede et Tilfælde som det foreliggende, og tillige den Anvendelse, der ikke faa Gange af Kontoen var gjort til rent midlertidige Honorarer, noksom bekræftede, at Bestemmelsen i ethvert Fald ikke hidtil havde været forstaaet som udelukkende denne Benyttelse.

— I Anledning af en til Ministeriet indgivet Forespørgsel fra midlertidig Docent i Plantefysiologi R. Pedersen, om han paa Grund af sin Stilling kunde anses for pligtig til at være Censor ved den lægevidenskabelige Forberedelses Examens botaniske Del, udtalte Konsistorium i Skrivelse af 12. Sept. 1882, efter derom at have forhandlet med Kommissionen for den nævnte Examen, at det ikke kunde anse Docent Pedersen for at være pligtig til i Embeds Medfør at overtage det omspurgte Hverv. Denne Opfattelse tiltraadte Ministeriet i Skrivelse af 13. s. M.

Det filosofiske Fakultet: I Skrivelse af 27. Juni 1882 henvendte Prof. Heegaard sig til Konsistorium med en Forespørgsel om Ordningen af de filosofiske Examensforelæsninger i det kommende akademiske Aar. For det Tilfælde nemlig, at han skulde overtage disse i Stedet for Prof. R. Nielsen, hvis Helbreds Tilstand havde forværret sig, androg han om, at det — da der vilde komme over 300 nye Studenter til Universitetet i den kommende Sommer, og da Examinationen af et saa stort Antal vilde medføre alvorlig Fare for hans Helbred paa Grund af den dermed forbundne aandelige Anstrængelse — maatte overdrages Docent Høffding samtidig med ham at holde Forelæsninger over filosofisk Propædeutik, saa at enhver af dem ad Aare examinerede sine Tilhørere, hvorved Antallet af Kandidater formentlig vilde reduceres til et almindeligt Middelaars. For imidlertid at forebygge, at det aldeles overvejende Flertal bestemte sig for at høre den ene Docent, kunde det da paalægges de studerende at indmelde sig til Forelæsningerne, med den nærmere Tilkjendegivelse, at de første 150 Studenter, der meldte sig, vilde have at absolvere Examen hos denne eller hin af de to Docenter. Derved vilde man samtidig sikre Valgfriheden og opnaa den tilsigtede Fordeleling.

Herpaa svarede Konsistorium under 8. Juli, at Prof. Nielsen overtog de filosofiske Forelæsninger i de to kommende Halvaar. Samtidig begjærede det Erklæring af det filosofiske Fakultet om Prof. Heegaards almindelige Forslag om Ordningen af disse. Fakultetet nedsatte til Sagens Overvejelse et Udvalg, bestaaende af Proff. R. Nielsen, Ussing, Holm og Heegaard samt Docent Wimmer, der under 11. Novbr. udtalte, at efter at Tallet af nye Studenter var voxet til 300, og Skolernes nu værende Frekvens gjorde det sandsynligt, at det vilde stige endnu højere, var en Deling af det filosofiske Forelæsningskursus og den filosofiske Examination nødvendig; thi Universitetet havde intet Auditorium, der endog blot tilnærmelsesvis kunde rumme dette Antal, og et Examensarbejde, hvorved hened 300 Studenter eller maaske flere i Løbet af en Maaned skulde overhøres, vilde i Almindelighed være uoverkommeligt for en enkelt Examinator. Det syntes derfor nødvendigt, at de to filosofiske Profesorer samtidig holdt Forelæsninger for de

unge Studenter og samtidig examinerede, hver i det af dem foredragne. For at en saadan Deling ikke skulde forfejle sin Hensigt, at tildele hver af Docenterne omtrent det halve Antal af samtlige Examinander, vilde det være nødvendigt, at Studenterne strax ved Forelæsningernes Begyndelse, f. Ex. hvert Aar inden den 8. Sept., paa Pedelkontoret anmeldte, hvem af de to filosofiske Docenter de ønskede at høre og examineres af; men ingen Docent maatte overtage mere end det halve Antal af dem, der i den forløbne Sommer havde absolveret Afgangsexamen. Saa snart dette for den ene Docents Vedkommende var naaet, vilde de, som derefter meldte sig, være at tildele den anden. Der var formentlig kun en Vanskelighed, som i dette Øjeblik stillede sig i Vejen for en saadan Ordning, nemlig den, at Prof. R. Nielsen oppebar Honorar for det filosofiske Examenskursus, medens Prof. Heegaard og alle i Fremtiden ansatte Professorer skulde holde det uden Honorar. Forholdet maatte selvfølgelig være det samme for begge Docenter. Det vilde derfor være nødvendigt, at Prof. Nielsens Honorar blev afløst, saaledes at han mod en passende Godtgjørelse for Fremtiden var pligtig til at læse uden Honorar.

Fakultetet tiltraadte denne Erklæring i Skrivelse af 21. Novbr. Det meddelte derhos, at det havde taget det Spørgsmaal under Overvejelse, om der ikke kunde findes en anden Form for en Examen efter det første akademiske Aar, der bedre end den nu værende passede ind i det hele akademiske Studium. Det ansaa det imidlertid for rettest, at dette Spørgsmaal blev behandlet i Forbindelse med Spørgsmaalet om Indførelsen af en almindelig Examen for Lærere ved de lærde Skoler i Stedet for den nu bestaaende filologisk-historiske Embedsexamen, hvorefter Udvalg allerede var nedsat¹⁾.

I Skrivelse af 24. Novbr. forelagde Konsistorium Sagen for Ministeriet. Det ansaa det for nødvendigt, at der, da Prof. R. Nielsens Helbreds Tilstand var vaklende, og da Prof. Heegaard i paakommende Tilfælde ikke, ligeledes af Helbreds Hensyn, kunde overtage det anstrængende Hverv med kort Varsel at holde en filosofisk Forelæsning i det kommende Halvaar, blev truffet særlige Foranstaltninger for at betrygge Forelæsningernes og Examens uforstyrrede Gang. Konsistorium var enig med Fakultetet i, at det store Antal studerende nødvendiggjorde Forelæsningernes og Examens Fordeling mellem to Docenter og indstillede derfor, at det overdroges Docent Høffding tillige med endnu en Docent at holde en filosofisk Forelæsning i det kommende Halvaar. Docent Høffdings Honorar maatte da, paa Grund af det betydelig forøgede Arbejde, forholdsvis forhøjes. Til den anden Docent maatte der bevilges et Honorar, som, ligeledes paa Grund af det i og for sig betydningsfulde Hverv, hvilket dets forcerede Overtagelse gjorde uforholdsmæssig byrdefuldere, burde have en tilsvarende betydeligere Størrelse.

Under 29. Novbr. tilskrev Ministeriet Konsistorium, at det var enig med Konsistorium i, at Prof. R. Nielsen foreløbig burde afbryde sine Forelæsninger for de filosofiske studerende, saaledes at det overdroges Dr. phil. Høffding og Dr. phil. Kroman fra Begyndelsen af Foraars Halvaaret 1883 at holde filosofiske Forelæsninger for de studerende, der agte at indstille sig til den filosofiske Prøve i Sommeren 1883, samt at examinere ved denne Examen. Ministeriet billigede

¹⁾ Herom maa henvises til Univ. Aarb. f. 1883—84.

derhos, at der herfor tillagdes Dr. Høffding et Honorar af 800 Kr. og Dr. Kroman et Honorar af 1000 Kr., der udrededes af Lønningen for det ledige Professorat i Æsthetik, med Halvdelen i Finansaaret 1882—83, og Halvdelen i 1883—84. For Finansaaret 1882—83 bevilgedes Beløbet imidlertid særlig ved Tillægsbevillingsloven under Universitetets Udgiftskonto 7. a.

— Ved kgl. Resol. af 31. Decbr. 1882 blev Prof., Dr. phil. & Lic. theol. Rasmus Nielsen afskediget fra 1. Sept. 1883 at regne, hvorefter Dr. phil. Harald Høffding ved kgl. Resol. af 2. Febr. 1883 blev udnævnt til Prof. ord. under det filosofiske Fakultet fra samme Tid at regne. Ligeledes blev det, da Konsistorium i sin Indstilling om Docent Høffdings Beskikkelse havde udtalt sig for Docenturens Opretholdelse under de foreliggende Omstændigheder, ved samme kgl. Resol. overdraget Dr. phil. Kristian Frederik Vilhelm Kroman fra 1. Sept. og indtil videre at holde filosofiske Forelæsninger, med Forpligtelse til at deltage i Arbejdet ved den filosofiske Examen efter Fakultetets nærmere Bestemmelse, mod et aarligt Honorar af 2000 Kr. af Kontoen til videnskabelige Formaals Fremme.

— Da der, efter at Professor Rostgardianus i Historie og nordiske Antikviteter Paludan-Müller var afgaaet ved Døden, opstod Spørgsmaal om Besættelsen af Professoratet, foreslog Fakultetet, at det i Overensstemmelse med Testamentet blev benævnet: Professoratet i nordisk Historie og nordiske Antikviteter, hvilken Indstilling bifaldtes ved den kgl. Resol. af 23. Sept. 1882, ved hvilken Dr. jur. J. C. H. R. Steenstrup udnævntes til Prof. Rostgardianus. Saa vel i dette Tilfælde som ved Besættelsen af det ved Prof. Schierns Død ledig blevne Professorat, se neden for under B. Tilstand og Virksomhed, blev Professoratet opslaaet ledigt, og der blev givet Fakultetet Lejlighed til at ytre sig om de indkomne Ansøgninger.

— Ved kgl. Resol. af 1. Maj 1883 blev det overdraget Dr. phil. J. H. G. V. Schmidt fra 1. Juli s. A. og indtil videre at holde Forelæsninger over Ægyptologi og Assyriologi mod et aarligt Honorar af 800 Kr. af Universitetets Konto til videnskabelige Formaals Fremme, og Dr. phil. Cl. Wilkens fra den 1. Sept. s. A. og indtil videre at holde Forelæsninger over Filosofi og Sociologi, saaledes at der foreløbig for Finansaaret 1882—83 tillagdes ham et Honorar af 500 Kr. af samme Konto. I denne Anledning gjentog Konsistorium i Skrivelse til Ministeriet af 26. Maj, hvad det allerede i Skrivelser af 8. Apr. 1880 (Aarb. f. 1879—80 S. 920) og 8. Okt. 1881 (Aarb. f. 1881—82 S. 191 Note) havde udtalt om de uforholdsmæssig smaa Honorarer til Universitetslærere, og tilføjede, at et muligt Hensyn til vedkommende Docents Ønsker selvfølgelig ikke kunde komme i Betragtning lige over for Universitetets Interesse i en passende Vurdering af dets Læreres Arbejde, som satte det i Stand til at anvende deres hele Kraft paa den akademiske Virksomhed. Dr. Wilkens' Honorar forhøjedes ved kgl. Resol. af 1. Avg. s. A. fra 1. Sept. s. A. med 200 Kr.

— Ved Reskr. 8. Apr. 1844 (i Reskr. Saml.) og kgl. Resol. 27. Maj 1857 (Lindes Medd. f. 1857—63 S. 173), jfr. kgl. Resol. 8. Febr. 1863, er der paabudt en Prøve i det islandske Sprog for Ikke-Islandere, der søge Ansættelse som Embedsmænd i Island. For at holde denne var der ved Justitsministeriets Skrivelse af 16. Juni 1857 (Lindes Medl. l. c.) tilsagt Prof. Gislason et Honorar, der udrededes af den islandske Landkasse. Herimod fremkom der imidlertid fra Altingets Side en Indsigelse, hvorfor Justitsministeriet, da Andragende om Afholdelsen af en Prøve var indkommet, paalagde den paagjældende at erlægge Honoraret til

Prof. Gislason, hvorhos det samtidig henstillede til Undervisningsministeriet, om det ikke maatte kunne paalægges den, der ved eventuel Vakance blev beskikket som Professor i de nordiske Sprog, at holde Prøven uden Vederlag. Hvad Prof. Gislason angik, androg han Undervisningsministeriet om at blive fritaget for at holde bemeldte Prøve i Fremtiden, da han ved en saadan Forandring med Hensyn til Erlæggelsen af Honoraret fandt sin Stilling over for Embedskandidaterne saaledes forandret, at han i mødende Tilfælde maatte afslaa at modtage Vederlag.

Efter Undervisningsministeriets Opfordring udtalte Konsistorium sig herom i Skrivelse af 25. Novbr. 1882, med hvilken det fremsendte en Erklæring af det filosofiske Fakultet af 1. s. M. Fakultetet udtalte som sin Formening, at det ikke kunde paalægges enten den ordentlige Professor i de nordiske Sprog eller nogen ved Universitetet ansat extraordinær Docent i nordisk Filologi at holde bemeldte Prøve. Denne var nemlig og maatte være af rent praktisk Art, idet den gik ud paa at forvisse sig om, at Kandidaterne besad den til Embedets Bestridelse fornødne Færdighed i den mundtlige og skriftlige Brug af det nyslandske Sprog. Men selve den Færdighed, som her skulde prøves, og som den, der skulde holde Prøven, altsaa maatte være i fortrinlig Besiddelse af, faldt aldeles ikke ind under, hvad der havde været krævet eller med Rimelighed kunde kræves af de ved Universitetet som Lærere i de nordiske Sprog eller i nordisk Filologi ansatte Videnskabsmænd. Dette var ogsaa anerkjendt i Justitsministeriets Forestilling af 26. Maj 1857 for den kgl. Resolution af 27. s. M., i hvilken det hed, at man fandt det ikke mindre billigt end passende, at der blev sikret bemeldte Embedsmand et Vederlag for en saadan, hans Embedsstilling uvedkommende Forretning. Prøven vilde formentlig altid kunne besorges holdt ved en indfødt Islænder, og det maatte betragtes som en ren Tilfældighed, om til en given Tid en saadan var ansat i en akademisk Lærerpost. Til denne Udtalelse af Fakultetet sluttede Konsistorium sig, idet det anbefalede Prof. Gislasons Andragende.

Herefter tilskrev Undervisningsministeriet under 30. Novbr. 1882 Justitsministeriet, at det ikke fandt, at der var tilstrækkelig Feje til ved indtrædende Vakance i Professoratet i de nordiske Sprog at tage et Forbehold af det af sidst nævnte Ministerium angivne Indhold. Ved at sætte Konsistorium i Kundskab herom tilføjede Undervisningsministeriet, at det ikke kunde erkjende, at den af Prof. Gislason paaberaabte Omstændighed indeholdt nogen fyldestgjørende Grund til at fritage ham for det ommeldte Hverv, ligesom det heller ikke kunde tiltræde Konsistoriums og Fakultetets Betænkelighed ved, at det paalagdes Professoren i de nordiske Sprog eller nogen ved Universitetet ansat extraordinær Docent i nordisk Filologi at holde den omhandlede Prøve. Ministeriet afslog derfor Prof. Gislasons Andragende.

— Fra forskjellige islandske studerende blev der i Sept. 1882 til Ministeriet indgivet en Klage over en af Docent Brynjulfson som Censor ved en Examen i Islandsk paa Universitetet d. 30. Juni s. A. formentlig udvist utilbørlig Optræden. Herover begjærede Ministeriet Konsistoriums Erklæring. Efter at der var givet Docent Brynjulfson Lejlighed til at ytre sig — med dennes Udtalelse fulgte en Mod-erklæring fra nogle islandske studerende — og efter at Examinator og den anden Censor ved den paagjældende Examen havde udtalt, at de ikke havde fundet noget at udsætte paa Docent Brynjulfsons Adfærd ved denne Lejlighed, tilskrev Konsistorium

under 4. Novbr. Ministeriet, at det ikke skjønnede rettere, end at den indgivne Klage ikke havde været befojet.

— Et Andragende fra det filosofiske Fakultet om, at extraordinær Docent i slavisk Sprog og Literatur K. Verner maatte blive optaget som Medlem af Fakultetet, anbefalede Konsistorium i Skrivelse af 9. Marts 1883, med særligt Hensyn til, at han var den eneste Repræsentant ved Universitetet for dette Viskabsfag. Ved kgl. Resol. af 20. s. M. bifaldtes det efter Ministeriets Forstilling, at han fra 1. Apr. s. A. at regne indtraadte som Medlem af Fakultetet.

Det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet: I Aarb. f. 1880—81 Side 1111—13 er nærmere omtalt, hvilke Skridt der i sin Tid gjordes for, at Docent Zeuthen kunde opnaa Ansættelse som ordentlig Professor. Da disse ikke havde ført til noget Resultat, indstillede det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet paa ny under 22. Juni 1882, at der ved Finansloven f. 1883—84 maatte søges opnaaet en Bevilling til et nyt matematisk Professorat, og at dette da maatte besættes med Doc. Zeuthen. Denne Indstilling anbefalede Konsistorium indtrængende i Skrivelse af 8. Juli, idet det i øvrigt henviste til sine tidligere Udtalelser under Sagen.

Ved Finansloven for 1883—84 gaves der Bemyndigelse til, at Doc. Zeuthen ansattes som Professor i det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet med en Begyndelseslønnig af 3200 Kr.

— Efter Docent Warmings Afgang fra Universitetet overdrog Ministeriet under 5. Avg. 1882 Assistent ved den botaniske Have Samsøe Lund at holde Forelæsninger i farmaceutisk Botanik i Sept. og Oktbr. Maaneder mod et Honorar af 300 Kr. af Universitetets Udgiftspost 7 a til videnskabelige Formaals Fremme. Med Hensyn til Besættelsen af den ledige Docentplads i farmaceutisk Botanik udtalte det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet sig under 3. Oktbr., efter Konsistoriums Opfordring, om de indkomne Ansøgninger fra Assistent Samsøe Lund, midl. Docent i Plantefysiologi R. Pedersen og Dr. phil. O. G. Petersen, samt om et Andragende fra stud. mag. V. Poulsen om at maatte fortsætte sin Virksomhed som Assistent ved den planteanatomiske Undervisning.

Fakultetet ansaa det for nødvendigt, at de to Lærevirksomheder (den farmaceutiske og den planteanatomiske), som hidtil havde været udførte af Prof. Warming, holdtes ude fra hinanden, af Hensyn saa vel til det dermed forbundne betydelige Arbejde, som til de disponible Kræfter og til de særlige Forhold, i Følge hvilke den planteanatomiske Undervisning, der egentlig hørte under det ordinære Professorat i Botanik, var udsondret som en midlertidig og personlig Foranstaltning, der kunde ændres, naar Professoratet gik over i andre Hænder, og man da vilde foretrække at opnaa den tilstaaede Lempelse i Embedsforretningernes Udførelse ved at afgive en anden Del af Undervisningen. Dog vilde det i Farmaceuternes Interesse være rigtigt, at den Lærer, som kom til at foredrage farmaceutisk Botanik, ogsaa ledede Øvelserne i Mikroskopi og Planteanatomy for Farmaceuter i det Omfang og med den Fordeling, som bedst maatte passe til disses Tarv. Ved en saadan Deling af de af Prof. Warming hidtil udførte Forretninger vilde imidlertid det største Arbejde ligesom forhen komme til at paahvile Docenten i farmaceutisk Botanik, der baade fik en talrig Tilhørekreds og et betydeligt Examensarbejde, medens Undervisningen i Planteanatomy for studiosi magisterii i Natur-

historie og de enkelte studerende i andre Retninger, der ønskede en saadan Uddannelse, kom til at omfatte en mindre Kreds, og ved Personskifte i Professoratet mulig, som oven for berørt, vilde gaa over til Professor botanices selv. Skjønt denne Undervisning krævede en speciel Uddannelse og Dygtighed, hvortil Prof. Warming endnu ikke havde kunnet bringe mange studerende, saa syntes der dog ikke at være særlig Grund til at ansætte en egentlig Docent i denne Gren af Undervisningen, idet den, efter Fakultetets Skjøn, maatte kunne ledes tilfredsstillende af en i denne Retning særlig dygtig Medhjælper eller Assistent.

Efter nærmere at have omtalt de enkelte Ansøgere anbefalede Fakultetet særlig, at de botaniske Forelæsninger for farmaceutiske studerende overdroges Assistent Samsøe Lund, hvorimod det endnu ikke saa sig i Stand til at gjøre nogen Indstilling med Hensyn til Dr. Petersen og Stud. Poulsen. De paa Finansloven under Universitetets Udgiftspost 7 a. hertil bevilgede 2000 Kr. burde da tillægges Assistent Samsøe Lund. Paa den ene Side kunde man nemlig under de nu værende Tidsforhold ikke passende lønne den tiltrædende Docent med den tidligere Begyndelsesgage af 1200 Kr., og paa den anden Side burde det forøgede Arbejde, der paalagdes Docenten paa Grund af den attraaede, mere udstrakte planteanatomiske Undervisning, formentlig honoreres med et Tillæg af 4—600 Kr. Da de farmaceutiske studerende herefter ikke længer vilde udgjøre en stor og integrerende Del af Deltagerne i den specielle planteanatomiske Undervisning og Øvelserne, vilde det sidst nævnte Tillæg af 4—600 Kr., hvis man maatte have Betænkelighed ved at tage det af de oven nævnte 2000 Kr., efter Fakultetets Skjøn ogsaa kunne udredes af det til den planteanatomiske Undervisning paa den botaniske Haves Konto budgetterede Beløb af i alt 1,500 Kr., nemlig 800 Kr. for Ordningen og Ledelsen af Øvelserne og 700 Kr. til Udgifter i Anledning af denne Undervisning (300 Kr. udgivne efter Regninger og 400 Kr. til Assistenten V. Poulsen).

Hertil sluttede Konsistorium sig i Skrivelse af 9. Oktbr., og efter dets Indstilling bifaldt Ministeriet derfor under 20. s. M., at det overdroges cand. mag. Samsøe Lund fra d. 1. Novbr. s. A. at regne at holde botaniske Forelæsninger for de farmaceutiske studerende samt i Forbindelse hermed at lede Øvelserne i Mikroskopi og Planteanatomi for disse studerende mod et aarligt Honorar af 2000 Kr. af Universitetets Konto til videnskabelige FormaaIs Fremme.

Med Hensyn til Ordningen af den øvrige planteanatomiske Undervisning anmodede Konsistorium Universitetets da værende Rektor, Prof. Johnstrup, og Etatsr. Steenstrup om nærmere at forhandle Sagen med Prof. bot. Didrichsen. Efter at disse Forhandlinger vare førte til Ende¹⁾, indstillede Konsistorium under 9. Novbr. til Ministeriet, at den botanisk-anatomiske Undervisning som et Led af Undervisningen i Botanik,

¹⁾ Prof. Didrichsen udtalte med Hensyn til Dr. phil. Petersen, at han ikke fandt Anledning til at inhædere en midlertidig Ansættelse, og han holdt ubetinget paa, at Ansættelsen skete uden nogen Forudsætning om, at man tillige ved Undervisningen og Øvelserne kunde gjøre Regning paa Bistand af stud. mag. Poulsen. Skulde Dr. Petersen ved Undervisningen eventuelt komme til at trænge til Hjælp, vilde der sikkert nok blive Udvej. Det var ikke usandsynligt, at der i Haven ellers kunde blive Brug for Hr. Poulsens gode Kræfter.

hvilket Prof. bot. selv til andre Tider kunde ønske at overtage, mod da at afgive et andet Led af de ham paahvilende Virksomheder, ligesom hidtil midlertidig og nærmest for den nu værende Professors Virketid, overdrøges til en yngre Medhjælper, der særlig havde uddannet sig i planteanatomi Retning;

at denne Undervisning blev betroet til Dr. phil. O. G. Petersen, der allerede under Prof. bot. var Medhjælper ved den botaniske Have, og at der for Undervisningen og Øvelserne tilstodes ham et Honorar af mindst 800 Kr. aarlig, samt

at den Bistand ved Undervisningen og Øvelserne, som Prof. Warming havde haft af stud. mag. H. V. Poulsen, og hvem der derfor i Finansaaret 1882—83 havde været tilstaaet et Honorar af 400 Kr., ogsaa i Fremtiden ydedes af denne mod et lignende aarligt Vederlag.

Ved Skrivelse af 29. Novbr. 1882 overdrog Ministeriet Ledelsen af den planteanatomiske Undervisning til Dr. phil. O. G. Petersen mod et aarligt Honorar af 800 Kr. af den botaniske Haves Konto. Ministeriet tilføjede derhos, at for saa vidt Dr. Petersen maatte finde det i Undervisningens Interesse, at der blev stillet en Medhjælper til hans Disposition, maatte han herom fremkomme med nærmere Forslag, navnlig med Hensyn til Valget af den Person, hvem han maatte ønske denne Medhjælperstilling betroet.

Honoraret for at holde botaniske Forelæsninger for farmaceutiske studerende var, som foran bemærket, hidtil blevet afholdt af Universitetets Konto til videnskabelige Formaaes Fremme. Da imidlertid disse Forelæsninger ikke vedkom Universitetsundervisningen, tilskrev Ministeriet under 31. Oktbr. 1882 Folketingets Finansudvalg, at det forekom det billigt, at Universitetet fritoges for denne Udgift, saa meget mere som der ikke, i ethvert Fald for Tiden, tiltænkes tillagt den Mand, hvem det var blevet overdraget at holde de botaniske Forelæsninger for Farmaceuter, nogen Stilling som Universitetslærer. Derimod fandt Ministeriet, at denne Udgiftspost havde sin naturlige Plads paa den polytekniske Lærestalts Budget, i hvilken Anledning det bemærkede, at der ved Kane. Pl. af 28. Juli 1845 var tillagt Anstalten, særlig med Hensyn til den Farmaceuter ved samme meddelte Vejledning, Indtægten af Rekognitioner af Apothekerprivilegier, hvilken Indtægt efter Gjennemsnitet af de sidste 10 Aar havde udgjort c. 2500 Kr., og uden at der imidlertid af Anstalten hidtil havde været bidraget til en særlig for Farmaceuter afpasset Undervisning. Ministeriet anmodede derfor Finansudvalget om til anden Behandling af Finanslovforslaget for 1883—84 at stille Ændringsforslag om, at der til den polytekniske Lærestalts Udgiftskonto 1 d. blev fojet »samt end videre ved Finansloven f. 1883—84 med 2000 Kr.« Forslaget forkastedes imidlertid.

— I Sommeren 1882 androg Etatsr. Steenstrup om i 2 Aar at maatte fritages for at holde Forelæsninger for de medicinske studerende til disses Forberedelses Examen, saaledes at han i den Tid kun holdt Forelæsninger over særlige Æmner for videre komme, for at han derved kunde vinde Tid til at tilendebringe tvende Rækker af mangeaarige Studier, dels med Hensyn til Danmarks forhistoriske Dyr- og Planterverden, og dels over levende og uddøde Former af Blæksprutteklassen. Ministeriet begjærede i denne Anledning af Konsistorium og det

mathematisk-naturvidenskabelige Fakultet en Erklæring saa vel om Andragendet som om, hvorledes de Forretninger, Etatsr. Steenstrup ønskede sig fritaget for, tænktes besørgede; men Prof. Reinhardts Sygdom og Død i Forbindelse med den derved foranledigede Forandring i Forholdene ved det zoologiske Museum bevirkede, at Fakultetets Erklæring først blev afgivet d. 2. Maj 1883, efter at Etatsr. Steenstrup yderligere havde udtalt sig i en Skrivelse af 28. Apr. og navnlig foreslaaet at overdrage Adjunkt Jungersen at vejlede de medicinske studerende mod et aarligt Honorar af 1000 Kr. Da Fakultetet og Konsistorium (3. Maj) havde anbefalet denne Ordning, blev det efter Ministeriets Forestilling ved kgl. Resol. af 8. Maj 1883 bifaldet, at Etatsr. Steenstrup for et Tidsrum af 2 Aar, regnet fra d. 1. Apr. s. A., maatte fritages for at holde Forelæsninger (Vejledning, Kollokvier o. s. v.) for de medicinske studerende til disses Forberedelses Examen, saaledes at han i denne Tid kun holdt de halvaarlige Examina og et ugentlig Repetitorium, samt at det maatte overdrages Adjunkt ved Metropolitanskolen Hector Frederik Estrup Jungersen i dette Tidsrum at holde de for de nævnte studerende beregnede Forelæsninger (Vejledninger, Kollokvier o. s. v.) mod et aarligt Honorar af 1000 Kr. fra d. 1. Apr. s. A. at regne af Universitetets Udgiftskonto 7 a. til videnskabelige Formaaals Fremme.

III. Forelæsninger, Øvelser og Examina.

1. Erhvervelse af akademisk Borgerret med dertil hørende Examina.

Da der var forelagt Ministeriet til Afgjørelse Spørgsmaalet om, hvorvidt Kapt. Holbøll, der i sin Tid havde taget Afgangsexamen fra den kgl. militære Højskole, kunde fungere som Dimissor til Afgangsexamen for studerende, uanset at han ikke fyldestgjorde de i Bekj. 13. Maj 1850 om Ophævelse af Examen artium § 13 stillede Fordringer, begjærede Ministeriet herover en Erklæring af Konsistorium. I denne Anledning udtalte Konsistorium i Skrivelse af 25. Maj 1883, at Kapt. Holbøll efter den citerede Bestemmelse, mod hvilken Pl. 10. Avg. 1848 § 3 ikke kunde paaberaabes, maatte anses for uberettiget til at dimittere til den nævnte Examen, og at det ansaa det for betænkeligt, af Hensyn til de deraf flydende Konsekvenser, at dispensere fra Bestemmelsen, at Dimissionsret skal være betinget af akademisk Dannelse. I Overensstemmelse hermed tilskrev Ministeriet under 31. s. M. Kapt. Holbøll.

— N. N., der i 1878 havde underkastet sig Realafgangsexamen af højere Grad og i 1881 Afgangsprøven fra Officerskolens næstnyngste Klasse, uden dog at fyldestgjøre Fordringerne i Fransk og Tegning, ansøgte om at maatte indstille sig til Tillægsexamen efter Bekj. 22. Maj 1874. I Henhold til en af Kommissionen for Tillægsexamen afgivet Erklæring afslog Ministeriet Andragendet ved Skrivelse af 31. Marts 1883.

— Sekondlieutenant O., der i Marts 1882 havde underkastet sig den Prøve, der svarer til Afgangsprøven fra Officerskolens yngste Klasse, ansøgte om Tilladelse til at indstille sig til Tillægsexamen i matematisk-naturvidenskabelig Retning efter Bekj. 22. Maj 1874 samt om ved denne Examen at fritages for Prøve i latinsk Stil, da han